

BẢN TRÍCH YẾU LUẬN ÁN TIẾN SĨ

- Tên tác giả luận án: Nguyễn Thị Hòa
- Tên luận án: **Hệ thống đường thuộc địa ở vùng Đông Bắc Việt Nam từ năm 1897 đến năm 1945**
- Ngành: Lịch sử Việt Nam
- Mã số: 9229013
- Người hướng dẫn khoa học:
 1. GS. TS Nguyễn Ngọc Cơ
 2. PGS. TS Hà Thị Thu Thủy
- Đơn vị đào tạo: Trường Đại học Sư phạm
- Cơ sở đào tạo: Đại học Thái Nguyên

NỘI DUNG

1. Mục đích và đối tượng nghiên cứu của luận án

Mục đích nghiên cứu: Tái hiện một cách toàn diện, khách quan, khoa học về chính sách, quá trình xây dựng và khai thác hệ thống giao thông đường thuộc địa ở vùng Đông Bắc Việt Nam giai đoạn 1897 - 1945. Trên cơ sở đó góp phần nhìn nhận đúng di sản lịch sử thời thuộc địa. Đồng thời giúp các nhà hoạch định chính sách có cách thức hợp lý để tiếp tục cải tạo và phát triển tuyến đường này dựa trên sự kế thừa chọn lọc cho công cuộc đẩy mạnh công nghiệp hóa, hiện đại hóa.

Đối tượng nghiên cứu: Sự hình thành và hoạt động của các tuyến đường thuộc địa ở vùng Đông Bắc Việt Nam từ năm 1897 đến năm 1945.

2. Các phương pháp nghiên cứu đã sử dụng

Luận án sử dụng phương pháp lịch sử và phương pháp logic là chủ yếu. Phương pháp lịch sử để phục dựng lại quá trình xây dựng và hoạt động của hệ thống giao thông đường thuộc địa ở các tỉnh vùng Đông Bắc Việt Nam trong quá trình cai trị, bóc lột của thực dân Pháp một cách toàn diện, chi tiết cụ thể theo tiến trình phát triển của sự kiện, mốc mở đầu, mốc kết thúc, diễn biến của quá trình này. Phương pháp logic được sử dụng để tìm được mối quan hệ giữa thực tế vận động của hệ thống giao thông đường bộ với các vấn đề có liên quan như bối cảnh, các chính sách thuộc địa của chính quyền thực dân Pháp, các biện pháp hành chính và tài chính trong lĩnh vực giao thông cũng như vai trò và tác động của hệ thống giao thông đó với Pháp và Việt Nam.

3. Các kết quả chính và kết luận:

Các kết quả chính

Luận án làm rõ những yếu tố tác động đến chính sách khai thác thuộc địa nói chung và những chính sách cụ thể gắn với việc phát triển hệ thống giao thông đường bộ của thực dân Pháp ở vùng Đông Bắc Việt Nam trong giai đoạn 1897 - 1945.

Luận án phục dựng lại một cách chân thực quá trình hình thành và phát triển hệ thống đường thuộc địa ở vùng Đông Bắc Việt Nam thông qua các hoạt động quy hoạch, đầu tư xây dựng, quản lý thực hiện và khai thác hệ thống giao thông đường thuộc địa.

Luận án đánh giá khách quan vai trò và tác động của hệ thống giao thông đường thuộc địa ở các tỉnh phía bắc thượng du Bắc Kỳ đối với thực dân Pháp và đối với vùng Bắc Kỳ.

Luận án rút ra những kinh nghiệm lịch sử cho sự phát triển của giao thông vận tải đường bộ hiện nay cũng như phát triển kinh tế tại khu vực.

Kết luận: Quá trình xây dựng hệ thống đường bộ ở vùng Đông Bắc Việt Nam dưới thời Pháp thuộc trải qua một quá trình lịch sử với nhiều giai đoạn khác nhau, gắn bó chặt chẽ với chế độ thuộc địa mà thực dân Pháp tạo dựng ở Việt Nam. Quá trình ra đời và hoạt động hệ thống giao thông đường thuộc địa ở vùng Đông Bắc đã mang lại những thay đổi to lớn trong diện mạo đời sống kinh tế và văn hoá của nhân dân vùng Đông Bắc nói riêng và Việt Nam nói chung. Xét về góc độ kinh tế phát triển, thực dân Pháp đã xây dựng một hệ thống giao thông đường bộ khá hoàn chỉnh với tính chất của một hệ thống giao thông hiện đại. Tuy nhiên, những tác động tích cực nói trên không nằm trong chủ trương, mục tiêu của chính quyền thực dân. Việc nghiên cứu di sản lịch sử thời thuộc địa đã giúp chúng ta hiểu rõ hơn xuất phát điểm kinh tế - xã hội của Việt Nam trên dưới 100 năm, nhưng cũng cần có những nghiên cứu chuyên sâu hơn nữa để luận giải nhiều vấn đề khoa học còn bỏ ngỏ.

4. Ý nghĩa khoa học và thực tiễn

- *Về mặt khoa học:* Luận án định hình một hướng nghiên cứu mới về lịch sử giao thông đường bộ ở vùng Đông Bắc Việt Nam thời kỳ cận đại, bước đầu phân tích khoa học được chính sách đầu tư xây dựng, làm rõ các biện pháp quản lý hành chính và tài chính của chính quyền thuộc địa đối với các vấn đề giao thông đường bộ, quá trình xây dựng và khai thác các tuyến đường ở các tỉnh vùng Đông Bắc Việt Nam giai đoạn 1897 - 1945.

Luận án rút ra một số nhận xét về đặc điểm, luận giải khoa học, đánh giá tác động mang tính hai mặt, vai trò, vị trí của hệ thống giao thông đường thuộc địa ở các tỉnh vùng Đông Bắc Việt Nam thời thuộc địa đối với cả Pháp và Việt Nam.

- *Về mặt thực tiễn:* Việc nghiên cứu đề tài cho phép chúng ta rút ra một số bài học kinh nghiệm, có ý nghĩa tham khảo trong việc cung cấp thêm luận cứ khoa học vận dụng vào thực tiễn hoạch định chính sách giao thông trong công cuộc đổi mới kinh tế - xã hội ở Việt Nam giai đoạn hiện nay.

Kết quả nghiên cứu của luận án phản ánh cách nhìn biện chứng, đặt cơ sở cho việc nghiên cứu lịch sử giao thông Việt Nam thời thuộc Pháp, là chìa khóa cho việc lý giải một số hiện tượng về kinh tế, an ninh - chính trị, văn hóa xã hội ở vùng Đông Bắc lúc bấy giờ.

- *Về mặt tư liệu:* Luận án góp phần hệ thống hóa nguồn tài liệu mới bằng tiếng Pháp và tiếng Việt có liên quan đến hệ thống giao thông đường thuộc địa ở các tỉnh vùng Đông Bắc Việt Nam nói riêng và hệ thống giao thông Việt Nam nói chung thời thuộc địa.

5. Những đề nghị sử dụng các kết quả nghiên cứu của luận án.

Kết quả nghiên cứu của luận án cần được tiếp cận dựa trên cơ sở phương pháp luận duy vật biện chứng và duy vật lịch sử của chủ nghĩa Mác - Lênin để thấy được tính biện chứng, khách quan, toàn diện, lịch sử - cụ thể để triển khai các ý tưởng nghiên cứu

Kết quả nghiên cứu là tài liệu tham khảo quan trọng cho sinh viên, giáo viên, giảng viên giảng dạy nghiên cứu lịch sử địa phương, lịch sử Việt Nam cận đại.

Thái Nguyên, ngày 15 tháng 6 năm 2022

Xác nhận của người hướng dẫn khoa học

Nghiên cứu sinh

GS.TS Nguyễn Ngọc Cơ PGS.TS Hà Thị Thu Thủy

Nguyễn Thị Hòa

Trưởng khoa

